

صادرات

«تفتان» دروازه جدید صادرات ایران

ایستگاه راه‌آهن تفتان به‌عنوان گمرک ریلی پاکستان، پنجره‌ای تازه برای توسعه تجارت ایران و پاکستان است. سال‌هاست مرزهای شرقی ایران، علاوه بر اهمیت امنیتی و ژئوپلیتیکی، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین کریدورهای بالقوه تجارت منطقه‌ای شناخته می‌شوند. در میان این گذرگاه‌ها، «تفتان» جایگاهی ویژه دارد؛ نقطه‌ای که نه‌تنها ایران را به پاکستان متصل می‌کند، بلکه در صورت توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل و گمرکی، می‌تواند حلقه اتصال آسیای جنوبی به شبکه ریلی ایران، کشورهای آسیای میانه، قفقاز، ترکیه و حتی اروپا باشد. با وجود این ظرفیت کم‌نظیر، تفتان در سال‌های گذشته کمتر از توان واقعی خود مورد استفاده قرار گرفته است. نبود زیرساخت‌های کامل گمرکی، محدودیت در انجام تشریفات صادرات و واردات، ضعف تجهیزات لجستیکی و فرایندهای زمان‌بر اداری موجب شده بود بخش عمده‌ای از تجارت دو کشور یا از مسیر جاده‌ای انجام شود یا اساساً به سمت مسیرهای غیررسمی سوق پیدا کند. اکنون تصمیم جدید دولت پاکستان می‌تواند فصل تازه‌ای را در روابط اقتصادی تهران و اسلام‌آباد رقم‌بزند؛ تصمیمی که بسیاری از کارشناسان آن را یکی از مهم‌ترین اقدام‌های زیرساختی سال‌های اخیر در حوزه تجارت دو‌جانبه ارزی می‌کنند.

پیوستن تفتان به شبکه گمرکی پاکستان

به گزارش تسنیم، در پی رایزنی‌های انجام شده میان مدیران راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و راه‌آهن پاکستان، سازمان درآمدفدرال پاکستان با صدور ابلاغیه‌ای رسمی، ایستگاه راه‌آهن مرزی تفتان را به‌عنوان ایستگاه گمرکی زمینی برای انجام کلیه تشریفات واردات و صادرات کالا معرفی کرد.

بر اساس این تصمیم، از این پس پایانه ریلی تفتان در زمینه به‌وسعت بیش از ۱۱/۷۵ هکتار تمامی فرایندهای بارگیری، تخلیه، انبارداری، بازرسی، ترخیص و تشریفات گمرکی کالاهای وارداتی و صادراتی را انجام خواهد داد و به این ترتیب یکی از مهم‌ترین حلقه‌های مفقوده تجارت ریلی میان دو کشور تکمیل شده است.

گره‌ی که باز شد

فعالان اقتصادی معتقدند یکی از مهم‌ترین مشکلات تجارت ایران و پاکستان، نبود اتصال مستقیم میان شبکه حمل‌ونقل ریلی و خدمات گمرکی بوده است. در بسیاری از موارد، کالا پس از انتقال به مرز، برای انجام تشریفات اداری با تأخیرهای طولانی مواجه می‌شد؛ مسئله‌ای که علاوه بر افزایش هزینه‌های انبارداری، زمان تحویل کالا را نیز افزایش می‌داد.

همین موضوع موجب شده بود بسیاری از صادرکنندگان، مسیر جاده‌ای را به حمل‌ونقل ریلی ترجیح دهند؛ در حالی که حمل ریلی برای کالاهای حجیم، مواد معدنی، سیمان، محصولات پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی، غلات، نهاده‌های کشاورزی و کالاهای فله‌ای بسیار اقتصادی‌تر است و اکنون اتصال رسمی گمرک به ایستگاه ریلی، این چرخه را کوتاه‌تر و کارآمدتر خواهد کرد.

کارشناسان حوزه حمل و نقل معتقدند تجارت امروز جهان بیش از هر زمان دیگری بر پایه لجستیک سریع، ارزان و هوشمند استوار شده است. هر ساعت تأخیر در مرزها، هزینه قابل توجهی به‌صاحب‌کننده‌ها و واردکننده‌ها تحمیل می‌کند؛ بنابراین هر اقدامی که بتواند زمان توقف واگن‌ها را کاهش دهد، مستقیماً موجب افزایش رقابت‌پذیری کالاها خواهد شد.

ایجاد گمرک ریلی در تفتان دقیقاً در همین چارچوب قابل تحلیل است؛ اقدامی که امکان انجام همزمان عملیات حمل‌ونقل و تشریفات گمرکی را فراهم می‌کند و زمان خواب کالا را به حداقل می‌رساند و یکی از مهم‌ترین آثار این تصمیم، کاهش هزینه حمل‌کالای دو کشور خواهد بود.

فرصت طلایی برای صادرات

بازار پاکستان با بیش از ۲۴۰ میلیون نفر جمعیت، یکی از بزرگ‌ترین بازارهای مصرف منطقه محسوب می‌شود. سال‌هاست بخشی از مبادلات مرزی از مسیرهای غیررسمی انجام می‌شود؛ موضوعی که علاوه بر کاهش درآمدهای گمرکی، زمینه قاچاق کالا را نیز فراهم کرده است.

با استقرار کامل خدمات گمرکی در ایستگاه ریلی، فرایند ثبت اسناد، کنترل کالا، بازرسی و ترخیص به‌صورت رسمی انجام خواهد شد و امکان نظارت دقیق‌تر بر مبادلات تجاری افزایش می‌یابد.

ورود آلاینده‌ها، رسوبات، تعرض به حریم و تغییرات اقلیمی، نفس زیست‌بوم گیلان را گرفته است

«تالاب انزلی» میراث در معرض خطر

تهدید سلامت آبریزان، سبب افزایش رشد جلبک‌ها و کاهش اکسیژن محلول در آب شده‌اند؛ پدیده‌ای که به مرگ ماهیان و کاهش تنوع زیستی منجر می‌شود. از سوی دیگر، انباشت زباله‌های پلاستیکی و پسماند‌های خانگی در حاشیه تالاب نیز به یکی از چالش‌های جدی تبدیل شده است. بسیاری از رودخانه‌ها زباله‌های شهری را مستقیماً به تالاب منتقل می‌کنند و این موضوع چهره طبیعی آن را مخدوش کرده است.

گروه استان‌ها | تالاب انزلی یکی از مهم‌ترین زیست‌بوم‌های آبی ایران و منطقه خاورمیانه، سال‌هاست با مجموعه‌ای از بحران‌های زیست‌محیطی دست و پنجه نرم می‌کند؛ بحران‌هایی که اگرچه در طول دهه‌های گذشته بارها مورد توجه کارشناسان و مسئولان قرار گرفته، اما همچنان روند تخریب این اکوسیستم ارزشمند ادامه دارد. کاهش عمق تالاب، ورود رسوبات، آلودگی‌های صنعتی و کشاورزی، گسترش گیاهان مهاجم، ساخت‌وسازهای بی‌رویه و تغییرات اقلیمی، امروز تالاب انزلی را به نقطه‌ای رسانده که بسیاری از متخصصان نسبت به آینده آن هشدار می‌دهند.

تالاب انزلی در جنوب غربی در بای خزر قرار گرفته و علاوه بر نقش مهم در حفظ تنوع زیستی، تنظیم آب و هوا، کنترل سیلاب و تأمین معیشت هزاران خانوار، یکی از مهم‌ترین زیستگاه‌های پرندگان مهاجر و آبریزان کشور محسوب می‌شود. این تالاب همچنین به‌عنوان یکی از تالاب‌های ثبت شده در کنوانسیون رامسر، از اهمیت بین‌المللی برخوردار است.

سنبل آبی؛ میهمان ناخوانده

در سال‌های اخیر، گسترش گیاه مهاجم سنبل آبی به یکی از جدی‌ترین تهدیدهای تالاب تبدیل شده است. این گیاه که رشد بسیار سریعی دارد، سطح وسیعی از آب را می‌پوشاند و مانع نفوذ نور خورشید به لایه‌های زیرین آب می‌شود. کاهش اکسیژن، اختلال در فتوسنتز گیاهان بومی، سخت شدن تردد قایق‌ها و کاهش زیستگاه آبریزان تنها بخشی از پیامدهای گسترش این گیاه مهاجم است.

رسوب؛ قاتل خاموش تالاب

یکی از مهم‌ترین تهدیدهای تالاب انزلی، ورود حجم عظیمی از رسوبات از طریق رودخانه‌های منتهی به آن است. تخریب جنگل‌ها، چرای بی‌رویه دام، تغییر کاربری اراضی و فعالیت‌های عمرانی در حوضه آبخیز موجب شده سالانه میلیون‌ها تن رسوب وارد تالاب شود.

این رسوبات به تدریج عمق تالاب را کاهش داده‌اند؛ به‌گونه‌ای که در بسیاری از نقاط، عمق آب که زمانی به چند متر می‌رسید، اکنون به کمتر از یک متر کاهش یافته است. کاهش عمق نه‌تنها ظرفیت نگهداری آب را کم کرده، بلکه شرایط را برای رشد گیاهان مهاجم و تبدیل بخش‌هایی از تالاب به زمین‌های خشک فراهم کرده است.

کارشناسان معتقدند بدون اجرای طرح‌های آبخیزداری در بالادست و کنترل فرسایش خاک، هیچ برنامه‌ای برای احیای تالاب موفق نخواهد بود.

زخمی که هر روز عمیق‌تر می‌شود

ورود انواع آلاینده‌ها از دیگر مشکلات جدی تالاب انزلی است. بخش قابل توجهی از فاضلاب‌های شهری، پساب‌های صنعتی و رواناب‌های کشاورزی بدون تصفیه کامل وارد رودخانه‌هایی می‌شوند که نهایتاً به تالاب می‌ریزند.

وجود فلزات سنگین، ترکیبات شیمیایی، کودهای شیمیایی و سموم کشاورزی کیفیت آب تالاب را به شدت کاهش داده است. این آلودگی‌ها علاوه بر

تهدید سلامت آبریزان، سبب افزایش رشد جلبک‌ها و کاهش اکسیژن محلول در آب شده‌اند؛ پدیده‌ای که به مرگ ماهیان و کاهش تنوع زیستی منجر می‌شود. از سوی دیگر، انباشت زباله‌های پلاستیکی و پسماند‌های خانگی در حاشیه تالاب نیز به یکی از چالش‌های جدی تبدیل شده است. بسیاری از رودخانه‌ها زباله‌های شهری را مستقیماً به تالاب منتقل می‌کنند و این موضوع چهره طبیعی آن را مخدوش کرده است.

تغییرات اقلیمی؛ بحرانی فراتر از مرزها

تغییر الگوی بارندگی، افزایش دمای هوا و کاهش منابع آب سطحی از دیگر عواملی هستند که شرایط تالاب انزلی را پیچیده‌تر کرده‌اند.

در سال‌های کم‌بارش، کاهش ورودی آب سبب افزایش غلظت آلاینده‌ها و تشدید مشکلات زیست‌محیطی می‌شود. همچنین افزایش دما شرایط مناسبی برای رشد گیاهان مهاجم و جلبک‌ها فراهم می‌کند. کارشناسان معتقدند برنامه‌های سازگاری با تغییر اقلیم باید به‌بخشی جدایی‌ناپذیر از مدیریت تالاب تبدیل شود.

تأثیر بحران بر اقتصاد محلی

تخریب تالاب تنها یک مسئله زیست‌محیطی نیست؛ بلکه پیامدهای اقتصادی و اجتماعی گسترده‌ای را نیز به همراه دارد. هزاران نفر از ساکنان منطقه از طریق صید ماهی، گردشگری، قایقرانی و فعالیت‌های وابسته به تالاب امرار معاش می‌کنند. کاهش ذخایر آبریزان، افت گردشگری طبیعی و کاهش کیفیت محیط زیست مستقیماً درآمد خانوارهای محلی را تحت تأثیر قرار داده است.

افزون بر این، کاهش توان تالاب در کنترل سیلاب می‌تواند خسارت‌های اقتصادی سنگینی به مناطق اطراف وارد کند.

زهر در کام تالاب

هنگامی که از زبان مدیرکل حفاظت از محیط زیست استان گیلان می‌شنویم که هیچ یک از مراکز مدیریت پسماند این استان کامل نبوده و در هیچ کدام از ۵۲ شهر گیلان تصفیه‌خانه فعال شیرابه پسماند وجود ندارد عمق جفایی که بر محیط زیست گیلان و تالاب انزلی روا داشته شده برآیمان آشکارتر می‌شود.

فرهاد حسینی طایفه در این باره اذعان می‌کند: عملکرد قابل دفاعی در حوزه مدیریت پسماند وجود ندارد، این امر موجب شده امروز با مشکلات انباشته شده مواجه شویم.

وی ابراز می‌کند: اگرچه در سال‌های گذشته اقدام‌های مختلفی برای بهبود شرایط انجام شده اما مدیریت پسماند، پساب و فاضلاب در گیلان همچنان با شرایط مطلوب فاصله دارد.

وی اظهار می‌کند: محیط زیست و سایر دستگاه‌های مسئول تلاش دارند شرایط را بهبود ببخشند اما با

توجه به عقب‌ماندگی‌های موجود و آسیب‌هایی که طی سالیان گذشته به منابع طبیعی و محیط زیست استان وارد شده، رفع کامل مشکلات نیازمند زمان، برنامه‌ریزی مستمر و اجرای پروژه‌های زیرساختی مؤثر خواهد بود.

حسینی طایفه می‌گوید: برای تمامی پهنه‌های پسماند استان برنامه‌هایی تدوین شده اما به دلیل عقب‌ماندگی‌های تاریخی در این حوزه، هر چه فعالیت در این زمینه انجام می‌شود همچنان معضل پسماند در استان مشاهده می‌شود.

مدیریت شیرابه‌ها؛ مهم‌ترین مشکل زباله

وی در این ارتباط توضیح می‌دهد: مدیریت اصولی پسماند شامل تفکیک از مبدأ، حمل و نقل، پردازش، مدیریت پسماندهای باقیمانده (ریجکت)، دفن بهداشتی و تصفیه شیرابه است که باید به صورت پیوسته انجام شود اما هیچ یک از مراکز مدیریت پسماند گیلان تمامی این الزامات را ندارد.

وی به وضعیت دفن گاه سراوان رشت نیز اشاره کرده و می‌گوید: اقدام‌های مناسبی برای خاک‌ریزی و پوشش زباله‌ها انجام شده و شرایط نسبت به گذشته بهبود یافته اما مهم‌ترین مشکل این منطقه همچنان مدیریت شیرابه‌هاست.

مدیرکل حفاظت محیط زیست گیلان با اشاره به این موضوع که شیرابه‌های سراوان همچنان وارد آب‌های پذیرنده و رواناب‌ها می‌شود و در نهایت از طریق رودخانه‌های زرجوب و گوهررود به تالاب انزلی می‌ریزد، ادامه می‌دهد: استاندارد گیلان و معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری در حال پیگیری رفع مشکلات حقوقی پروژه‌های مرتبط با مدیریت شیرابه و تکمیل طرح‌های تصفیه هستند که در صورت حصول نتیجه، اطلاع‌رسانی لازم انجام خواهد شد.

حسینی طایفه با تأکید بر اینکه محیط زیست متولی مدیریت پسماند نیست، بیان می‌کند: این دستگاه نقش نظارتی دارد و از تمامی ظرفیت‌های قانونی برای الزام دستگاه‌های مسئول به اجرای وظایف خود استفاده می‌کند.

وی اقدام‌های انجام شده در خصوص مراکز دفن استان را ناکافی دانسته و می‌گوید: مدیریت پسماند در گیلان از دهه‌های گذشته آغاز شده و دفن‌گاه سراوان از گذشته به‌عنوان مرکز اصلی دفن زباله استان فعالیت داشته است و در کنار آن شهرهایی مانند لنگرود، لاهیجان، آستارا و رضوانشهر نیز مراکز دفن مستقل داشته‌اند اما مدیریت پسماند در هیچ کدام از این مراکز کامل نیست.

وی ادامه می‌دهد: با توجه به آنکه روستاهای گیلان مقصد گردشگران هستند و بخشی از اسکان مسافران در این مناطق انجام می‌شود حجم قابل توجهی پسماند در روستاها تولید می‌شود در حالی که ظرفیت لازم برای مدیریت این میزان از پسماند را نداریم و تاکنون در حوزه مدیریت زباله‌های روستایی نیز موفقیتی حاصل نشده است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست گیلان درخصوص برخی پروژه‌های نیمه‌تمام استان در حوزه پسماند نیز توضیح می‌دهد: پروژه نیروگاه تولید برق از پسماند رشت با ظرفیت ۶۰۰ تن در روز به دلیل مشکلات حقوقی به نتیجه نرسیده و اجرایی نشده است، همچنین پروژه تصفیه شیرابه سراوان پس از اجرا به بهره‌برداری نرسید و با موانع حقوقی مواجه شد.

راهکارهای احیا

متخصصان محیط زیست برای نجات تالاب انزلی مجموعه‌ای از اقدامات هم‌زمان را ضروری می‌دانند. نخستین اقدام، تکمیل شبکه‌های جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب شهری و صنعتی است تا از ورود آلاینده‌ها جلوگیری شود.

اجرای پروژه‌های آبخیزداری، تثبیت خاک در مناطق بالادست و جلوگیری از فرسایش نیز می‌تواند میزان رسوبات ورودی را کاهش دهد.

کنترل گونه‌های مهاجم، احیای پوشش گیاهی بومی، مدیریت صحیح پسماند، برخورد با ساخت‌وسازهای غیرمجاز و افزایش مشارکت جوامع محلی از دیگر راهکارهای پیشنهادی است.

کارشناسان همچنین بر ضرورت هماهنگی میان دستگاه‌های مختلف اجرایی تأکید دارند؛ چراکه حفاظت از تالاب تنها با اقدام‌های یک سازمان امکان‌پذیر نیست.

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

جدول ۹۴۸۱

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

عمودی

۱. نوحه چیدمان نیروها برای حمله یا دفاع - منیمیم ۲. مظهر نرمی - بزرگ - جواب عروس خانم - دندان سوهان ۳. عامل بیماری‌زا - کم‌وزنی - کسی که در انجام وظایفش کوتاهی کند
۴. چله کمان - مخفف بدتر - خنجر - نشانه ۵. چراغ نفتی روشنایی قدما - همسر رستم و مادر سهراب ۶. از قالب‌های شعری که سعدی در آن تبحر داشت - باایمان - از احشام ۷. خریدن - یدک‌کش حمل بارهای دریایی - وب‌سایت ۸. اسباب ترقی بعضی‌ها - با انجام این کار به استقبال بهار می‌رویم - نقش هنری ۹. از انواع وضو و غسل - عضو بویایی - لقبی در چرخ نخریسی ۱۰. نی میان تهی - فراوان - بخشی از دستگاه گوارش ۱۱. چاشنی ترش مزه مفید در پایین آوردن فشار خون - عید باستانی ۱۲. راه رفتن - یار نخ - نغمه - رنگ موی فوری ۱۳. جلال و جبروت - مبارزه در راه خدا - ناگهانی ۱۴. حرف فاصله - شهر خروس جنگی - آدمکش - درخت سهی ۱۵. کالایی را به

افقی

۱. درس - افضل - سوگ ۲. روند - باغیرت - سایه‌ها ۳. دستور و دستوردهنده - ترس و بیم - آگاه کردن ۴. اسباب زحمت - وهم و گمان - ضمیر عربی ۵. خرد کردن - از موآراها - صدم‌ترمز ۶. پوشش ستور - کشور قوم رومن - اجاره‌دهنده ۷. مردم - از تقسیمات قرآنی - آوای گرگ ۸. یار دیرین گلدسته - لقب امام دوم شیعیان - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ۹. قتال - هستی و وجود - درخت اعدام ۱۰. دلیل محکم - بافت‌های فیبرمانندی که عضله را به استخوان متصل می‌کند - ساز مثنوی ۱۱. بز کوهی - عمومی - جورچین مکانیکی مکعبی یا هرمی شکل یا شیمیایی و سموم کشاورزی کیفیت آب تالاب را به شدت کاهش داده است. این آلودگی‌ها علاوه بر
۱۲. با اهمیت - کمک کردن - جمع ماده ۱۳. کتاب این سینا در طب - شکاف - از افعال ربطی ۱۴. پیشانی - در گذشته به خراسانی‌ها می‌گفتند - چهره‌ای چون ماه دارد ۱۵. کوچیدن - کاغذ پوستی - نامدار

حل جدول شماره قبل

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ع	ا	ن	د	س	ت	ج	ا	س	ب	ت	ا	س	ب
۲	ب	ا	ز	ه	ا	م	ب	و	ب	و	ب	و	ب	ا
۳	و	ب	ا	ز	ه	ا	م	ب	و	ب	و	ب	و	ب
۴	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی
۵	و	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا
۶	ت	م	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی
۷	ا	ب	د	ی	و	ا	ر	ن	ی	ا	ر	ن	ی	ا
۸	ا	ر	ی	ا	م	ف	ر	ط	و	ا	ف	ر	ط	و
۹	ک	خ	ن	د	ر	م	ا	ر	ن	ی	ا	ر	ن	ی
۱۰	م	ج	ا	د	ت	د	ت	ا	م	ا	ر	ن	ی	ا
۱۱	م	ل	م	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	ل
۱۲	ا	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی
۱۳	ن	ا	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی
۱۴	ن	ا	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی
۱۵	ق	ا	ن	و	س	و	ا	م	ن	ی	و	ت	ا	ن